

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Att. Samlivs- og likestillingsavdelingen
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

Deres ref: 201003954/ KSSS **Vår ref:** 2010/59271-2 **Arkivkode:** 008 **Dato:** 12.1.2011

Høringsuttalelse - forslag om vigselsrett på norskregistrerte skip

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) viser til høringsbrev og høringsnotat fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet av 11. november 2010 med forslag om vigselsrett på norskregistrerte skip. Høringsfristen er satt til 14. januar 2011. Nedenfor følger Bufdirs kommentarer til forslaget.

Om vigselsrett på norskregistrerte skip

Bufdir støtter i hovedsak departementets forslag om vigselsrett for skipsførere på norskregistrerte skip, og den foreslåtte reguleringen av denne. Næringspolitiske hensyn ligger bak forslaget, men Bufdir kan ikke se at dette går på bekostning av familiepolitiske hensyn i denne sammenheng.

Bufdir er enige i at vigselsretten gis til skipet, og at vigselsseremonien utføres av skipsfører(e) på skipet. Som det er uttalt i høringsnotatet er det viktig at skipsføreren er egnet til å utføre den offentligrettslige handlingen som en vigsel er, og at oppgaven blir ivaretatt på en betryggende måte.

Departementet har særlig bedt om høringsinstansenes syn på hvilke kriterier for godkjenning av skipsfører som bør foreligge, herunder om det bør stilles vilkår om at skipsføreren er norsk statsborger.

Til dette vil Bufdir bemerke at det er særdeles viktig å sikre at skipsføreren har nødvendig kompetanse til å utføre vigsler. Manglende kunnskap om regelverket hos skipsføreren kan blant annet føre til at gjennomførte vigsler anses som ugyldige. Bufdir viser til at det etter ekteskapsloven § 16 må foreligge særlige grunner for å få etterfølgende godkjenning av ekteskapet etter en ugyldig vigsel. Det nevnes videre at det følger av forskrift om tildeling og tilbaketrekking av vigselsrett for seremonileder eller tilsvarende i livssynssamfunn at unnlatt kontroll av om det er utstedt prøvingsattest er å anse som en særlig alvorlig tjenesteforsømmelse.

I tillegg til kravet om egnethet, bør det derfor stilles krav om kunnskaper i norsk, kjennskap til det norske samfunnet og reglene om ekteskapsinngåelse etter norsk rett. Bufdir kan ikke se at krav om statsborgerskap i seg selv sikrer egnethet og tilstrekkelig kompetanse. Ordningen bør

således være den samme som i dag gjelder for forstandere i registrerte trossamfunn og seremoniledere i livssynssamfunn.

Bufdir vil i tillegg understreke at skipsføreren ikke bør ha individuell reservasjonsrett. I og med at vigsel er en offentligrettslig handling er det av betydning å hindre en diskriminerende praksis. Dette er spesielt viktig i forhold til homofile og lesbiske. Borgerlig vigsel skal og bør være åpent for alle.

Vilkår for å inngå ekteskap

Departementet har vurdert om det bør stilles krav om tilknytning til Norge for å inngå ekteskap på norskregistrerte skip. På bakgrunn av at næringspolitiske hensyn er hovedbegrunnelsen for å åpne for borgerlige vigsler på norskregistrerte skip er det foreslått at det ikke stilles krav om tilknytning. Bufdir har ikke innvendinger mot dette.

Saksbehandling

Bufdir er positive i forhold til de oppgaver som er tiltenkt direktoratet, og arbeidsfordelingen for øvrig, i forbindelse med vigselsrett på norskregistrerte skip. Ut fra antall skip vigselskompetanse er aktuelt for, kan ikke Bufdir se at dette vil gi noen vesentlig økning i arbeidsbyrden for direktoratet.

Forslaget til lovendring

Bufdir er enig i at det er mest hensiktsmessig å regulere vigselsretten ved å tilføye ett nytt punkt e i ekteskapsloven § 12. Hjemmel for forskrift om utfyllende regler for tildeling og tilbaketrekking av vigselsrett kan etter Bufdirs oppfatning med fordel flyttes til annet ledd. Dette vil gi gjøre bestemmelsen klarere og gi den et mer ryddig inntrykk.

Med hilsen

Toril Bergerud Buene (e.f.)
avdelingsdirektør

Merete Fosshagen Wickman
seksjonssjef